

Záznamy jednání zastupitelstev

právní a praktické možnosti pořizovat záznamy,
novelizace zákona o obcích k pořizování záznamů,
výstupy projektu Oživení o.s.

Oldřich Kužílek, Otevřená společnost
o.p.s.

Zápisy a přenosy z jednání orgánů obce/kraje

Panika

- porušuje se pořizováním či zveřejněním záznamu **ochrana soukromí**?
- smí se zveřejnit záběry na **publikum v sále**?
- smí se záznam zveřejnit kvůli osobním údajům **osob, o nichž se jedná** (např. schválení smlouvy o prodeji nemovitosti)?
- musí mít úřad k pořizování záznamů **souhlas** Úřadu pro ochranu osobních údajů?
- může záznam pořizovat a případně **zveřejnit kdokoliv**, třeba přítomný občan?
- jak se musejí záznamy **upravit** (vypípat některé části) pro zveřejnění?

Úřad pro ochranu osobních údajů

➤ Zakázal pořizovat záznamy?

NE

➤ uložil pokutu za zveřejňování Karlovým Varům?

NE

➤ Vydal nějaké stanovisko, jak záznamy pořizovat a zveřejňovat?

NE

➤ Rozeslal neformální výhrůžky?

ANO

➤ Vyvolal chaos?

ANO

Rozbor možnosti pořizovat a zveřejňovat záznamy

Rozprava na jednání

Diskuse na zasedáních, i když jsou v jejich průběhu osobní údaje používány, **nenaplňuje pojmové znaky zpracování osobních údajů** ve smyslu ustanovení § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů

Přenos a záznam

Ochrana informací

➤ „osobnost a soukromí“ – podle Občanského zákoníku (OZ)

„osobní údaje“ – podle Zákona o ochraně osobních údajů (ZOOÚ)

Záznamy z hlediska OZ

§ 11 a následující OZ se týká **ochrany osobnosti**, zejména **soukromí**.

Na zastupitelstvu osoby vystupují záměrně a vědomě **veřejně**. Nejde o ochranu soukromí.

Rozsudky:

„...Ustanovení § 11 a § 12 obč. zák. poskytují ochranu jen těm projevům fyzických osob, jež mají osobní povahu. Osobní povahu ... zpravidla **nemají projevy**, ke kterým dochází při ...**veřejné činnosti**...“ (Nejvyšší soud 30 Cdo 64/2004)

„Pokud na se zasedání zastupitelstva k projednávaným záležitostem vyjadřují i soukromé osoby, pak se jejich projevy stávají součástí zasedání zastupitelstva a **ztrácejí tak status projevů osobní povahy**, na něž by se vztahovalo ust. § 11 a § 12 občanského zákoníku.“ (krajský soud Praha 8 A 316/2011)

Záznamy z hlediska OZ

Zaznamenání „diváků“

- soukromí si člověk „nosí s sebou“ - typicky pracovní život.
- účast na veřejném jednání zastupitelstva je však zásadně jiná:
 - výjimečná situace
 - smyslem je sledování výkonu pravomocí zvolených zástupců
 - jednání je veřejné, jeho veřejnost je dána zákonem a každému zřejmá → svou přítomnost nelze vnímat jako soukromou věc.
 - Obdoba účasti na demonstraci, odlišnost od „diváctví“ v kině
- Úřední licence (*pro pořízení záznamu*)
- Zpravodajská licence (*technický rozvoj změnil rysy zpravodajství*)

aspekt „zpravodajství“

- každý pořízený záznam je v dnešním mediálním kontextu fakticky „zpravodajství“ (*dávat zprávu*)
- základním parametrem dnešního zpravodajství je
 - průběžné i archivní poskytování rozsáhlých přímých přenosů a záznamů z celých jednání (viz např. přenosy z jednání Parlamentu),
 - informování o zcela lokálních záležitostech (viz např. regionální mutace webových serverů jako iDnes či ČT 24) a
 - možnost přehrávat si na vyžádání dlouho archivované záznamy.

Záznamy z hlediska **nového** OZ

- § 84: „*Svolení není třeba, když se zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí v případě, že někdo **veřejně vystoupí v záležitosti veřejného zájmu***“
- „vystoupit“ – lze interpretovat i jako osobní účast, přítomnost – „jde na zastupitelstvo“

Závěr z hlediska OZ:

- *Občanský zákoník nepředstavuje překážku pro **pořízení a zveřejnění** záznamů jednání zastupitelstva.*
- *Výjimkou budou zcela výjimečné situace, kdy by se součástí záznamu staly „**projevy osobní povahy**“ identifikovatelné osoby, jako jsou nečekané zdravotní potíže, záznam náhodně přítomné, neúčastníci se osoby apod. Ty pak musejí před zveřejněním být ze záznamu odstraněny.*

Hledisko ochrany osobních údajů podle zákona o ochraně osobních údajů (ZOOÚ)

- **přímý přenos** - nedochází vůbec ke **zpracování** (tj. k systematické operaci s osobními údaji). ZOOÚ se neuplatní.
- **Pořízení záznamu**
 - *Oprávnění dle ZOOÚ*
 - *Existence záznamu (dle InfZ a dle ArchZ)*
- **Zveřejnění záznamu**
 - *Zmocnění ke zveřejnění*
 - *Oprávnění ke zveřejnění některých OÚ dle ZOOÚ a InfZ*
 - *Specifičnost zveřejnění na internetu*

Oprávnění dle ZOOÚ

Ke shromáždění i zveřejnění OÚ „bez souhlasu“

§ 5 odst. 2

a) zpracování nezbytné pro **dodržení právní povinnosti správce**,

d) jedná-li se o **oprávněně zveřejněné** osobní údaje v souladu se zvláštním právním předpisem,

e) zpracování **nezbytné pro ochranu práv** a právem chráněných zájmů **správce, příjemce** nebo jiné **dotčené osoby**;

f) poskytování osobních údajů **o veřejně činné osobě**, funkcionáři či zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení,

Oprávnění dle InfZ

Ke zveřejnění některých OÚ „bez souhlasu“

§ 8b Příjemci veřejných prostředků

(1) Povinný subjekt poskytne **základní osobní údaje** 4b) o osobě, které poskytl veřejné prostředky.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na poskytování veřejných prostředků podle zákonů v oblasti sociální, poskytování zdravotních služeb, hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti, státní podpory stavebního spoření a státní pomoci při obnově území 4c).

(3) Základní osobní údaje podle odstavce 1 se poskytnou pouze v tomto rozsahu: **jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky** poskytnutých veřejných prostředků.

Subjekty údajů v záznamech

Záznamy z hlediska ZOOÚ

Veřejné osoby

členové zastupitelstva a úředníci (např. „vystoupí zastupitel Jiří Novotný“, „žádám vedoucí odboru Charvátovou o zdůvodnění smlouvy“) - osobní údaje o nich se nechrání - podle **§ 5 odst. 2 písm. f) ZOOÚ**.

Druhé osoby

druhé osoby (které vystupují anebo o nichž se jedná proto, že aktivně vstupují do vztahu s obcí (krajem)- něco kupují, najímají, prodávají, získávají grant, dotaci, podporu, například kupec parcely):

-obvykle není důvod podrobnější údaje hlasitě přednášet.

-Zpravidla jde o informace o příjemcích veřejných prostředků - **vynětí z ochrany je stanoveno v § 8b InfZ**.

-Rozsah v rozpravě zpravidla nepřekročí rozsah tzv. „**základních osobních údajů**“ podle **§ 8b odst. 3 InfZ** (jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků).

Záznamy z hlediska ZOOÚ

Druhé osoby

Osobní údaje sdělené člověkem o sobě

- na jednání vystupují zpravidla jako občané, využívající své právo na jednání vystoupit k bodům programu,
- uplatní se **§ 5/2/d ZOOÚ** (oprávněně zveřejněné) i **§ 5/2/f ZOOÚ** (veřejně činné osoby).
- Každý, kdo se rozhodne na jednání zastupitelstva vystoupit k programu jednání, musí počítat s tím, že jeho veřejné vystoupení bude veřejnost moci vnímat.

Záznamy z hlediska ZOOÚ

Třetí osoby

Třetí osoby

- od obce nic nekupují či jí nic neprodávají (včetně nájmu atd.), ani nevystupují,
- jsou v nějaké souvislosti **zmíněny** vystupujícími anebo jsou jejich údaje promítnuty tak, že vedle jména a příjmení se součástí záznamu stane ještě nějaký další údaj.
- Například to může být soused nemovitosti, kterou chce obec koupit či prodat,
- Nejde o osoby veřejně činné a veřejně známé, pokud by se uváděné informace týkaly jejich veřejné činnosti.

- Nutno **posoudit**, zda byly pro projednání věci ZO **nezbytné**,
- Pokud ano → lze je považovat za „oprávněně zveřejněné v souladu se zvláštním právním předpisem“ (zákonem o obcích, krajích, Praze).
- Jejich další zpracování je v souladu s **§ 5/2/d ZOOÚ** přípustné, ovšem nesmí se porušit právo na ochranu soukromého a osobního života subjektů údajů. Pro internet je třeba anonymizovat.

Přístupnost OÚ ze zastupitelstva

Oprávněně
zveřejněné
údaje

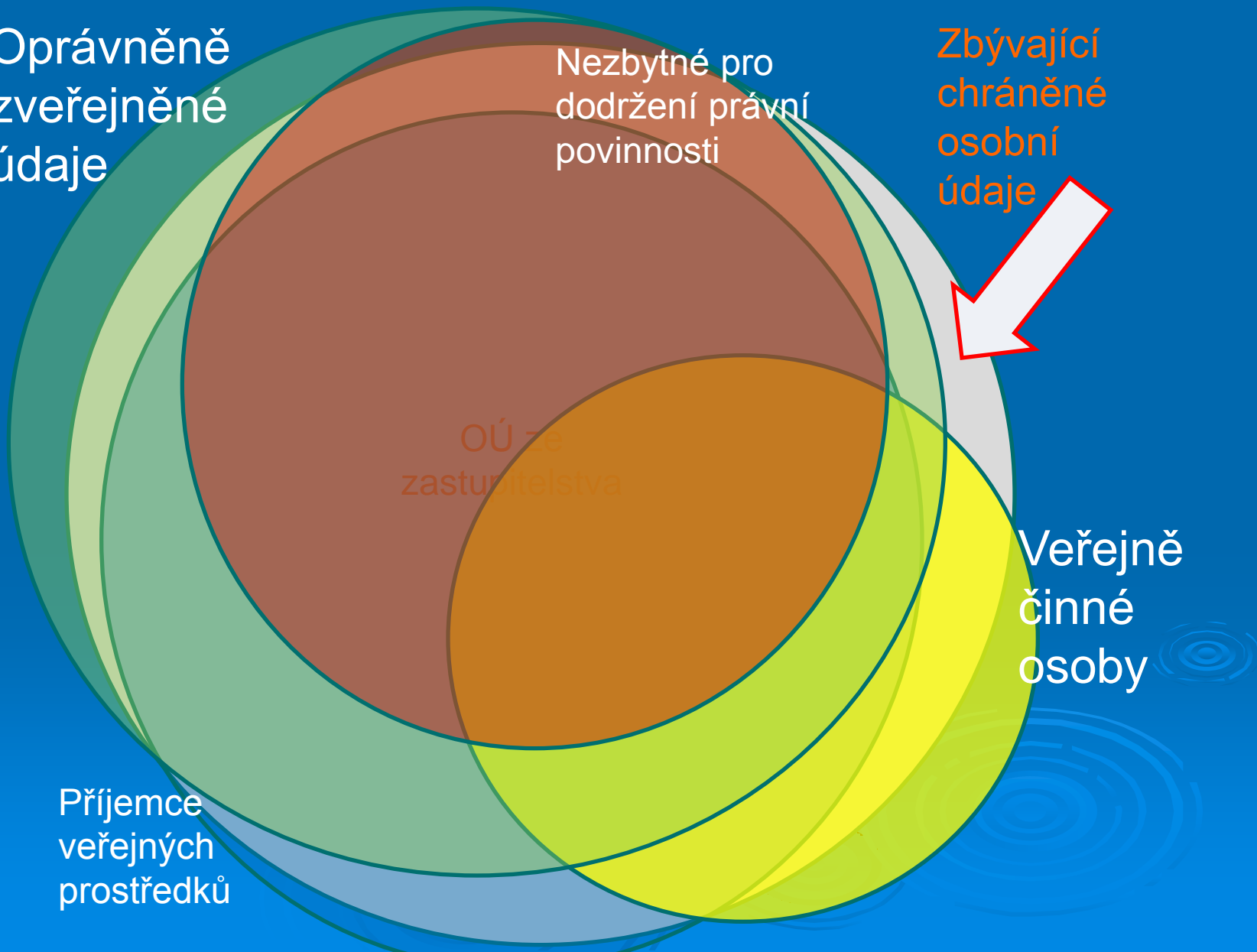
Nezbytné pro
dodržení právní
povinnosti

Zbývající
chráněné
osobní
údaje

OÚ ze
zastupitelstva

Veřejně
činné
osoby

Příjemce
veřejných
prostředků

Závěr z hlediska ZOOÚ:

- ZOOÚ nepředstavuje překážku pro **pořízení a zveřejnění** záznamů jednání zastupitelstva.
- Výjimkou budou zaznamenané osobní údaje
 - *třetích osob, které nevstupují do vztahu s obcí (krajem), nejsou nutné pro projednání věci a netýkají se veřejně činné osoby.*
 - *do záznamu pronesené údaje příjemců veřejných prostředků přesahující „základní OÚ“*
- *Ty je pak nutno před zveřejněním odstranit (jde však o výjimečné případy).*

Další podrobnosti

Rozbor dalších variant situací záznamů osobních údajů – viz závěry Analýzy v projektu Oživení o.s.

<http://www.bezkorupce.cz/platforma/videozaznamy/>

Komplexní řešení problému záznamů

nezveřejnit

zveřejnit

Jen pro občany ÚSC

pro všechny

Dle platného práva

Nová speciální úprava v zákonech o ÚSC

Velký technický nárok
Prudký propad transparentnosti
Administrativa – prokazování občanství + vlastnictví nem.

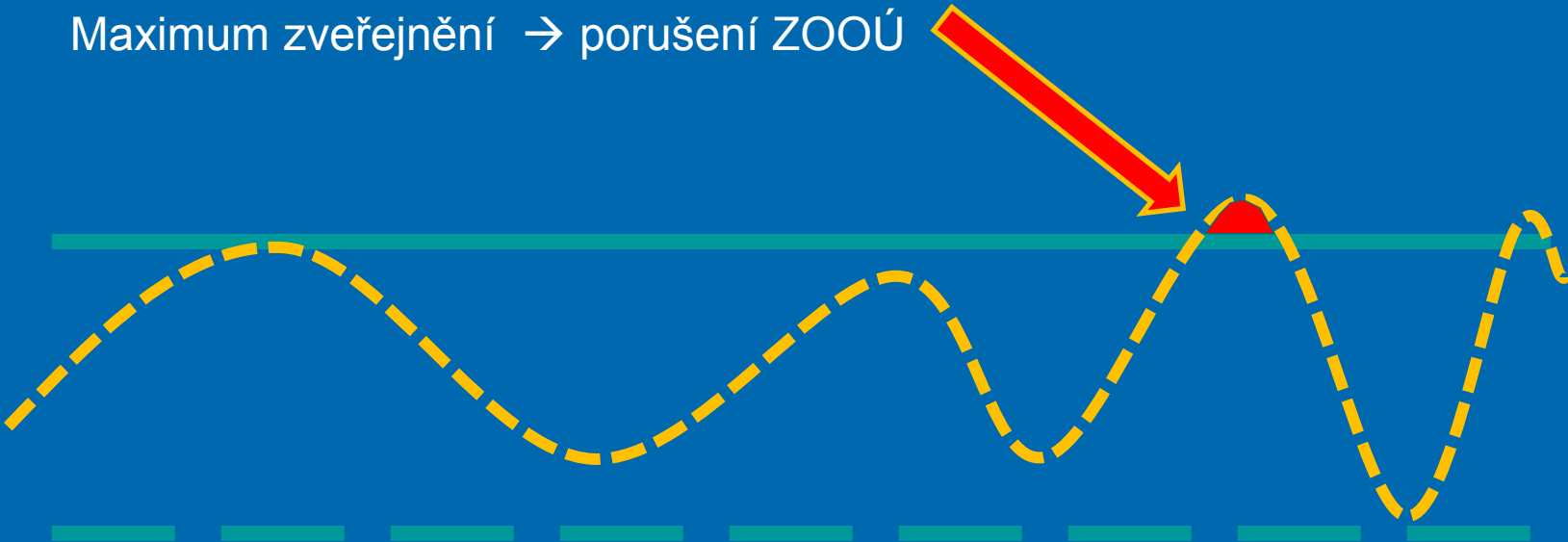
Složitá a nepřehledná právní situace
Složitě oznamování a registrace

Jednoduchá právní situace
Jednodušší oznamování, bez registrace

Správná příprava jednání z hlediska osobních údajů
Správná forma snímání záznamu
Výjimečné anonymizování „uniklých“ pasáží

Limity zveřejnění

Maximum zveřejnění → porušení ZOOÚ

Minimum zveřejnění → nesrozumitelnost

„Obec prodala parcelu č. XXX panu YYY za ***** Kč“

Takové zveřejnění již neplní funkci pro veřejnou kontrolu

Přiměřenost

- Zvážit vždy všechny aspekty ochrany prakticky nelze
- Podstatná je rozumná míra přiměřenosti pro daný účel – tj. poskytnout veřejnosti srozumitelnou informaci o jednání zastupitelstva

Obecné doporučení

- při veřejném jednání mají být OÚ v souvislosti s projednávanou kauzou používány pouze v nezbytně nutném rozsahu
- dbát na zachování lidské důstojnosti a také na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života
- citlivé údaje (zdraví, národnostní, rasový nebo etnický původ, náboženství ad.) → nepoužívat

Praktická doporučení

- Podrobnější OÚ – pokud jsou vůbec nutné - uvádět jen v podkladech pro členy ZO
- Pokud tyto podklady na projekci, pak by projekce neměla být čitelnou součástí záznamu (stříhem, záběrem)
- Podrobné údaje v rozpravě není třeba uvádět

Výjimečný příklad ze zápisu ZMČ

jednání č. ZMČ7

konané dne 19. 12. 2011

odprodej pozemku č. parc. 4356/45 o výměře 166 m² v k.ú. Újezd nad Lesy, vzhledem k zatížení pozemku věcnými břemeny inž. sítí, za sníženou cenu 1.500,- Kč/m² manželům Hájkovým, **Machovická 1676, Praha 9**

Údaj o **přesné** adrese překročil rozsah „základních osobních údajů“ dle § 8b InfZ.

Správně by bylo: manželům Hájkovým, Praha 9 – Újezd nad Lesy

V audiovizuálním záznamu se takový údaj obvykle ani **neobjeví**.

Ukázky dalších osobních údajů v zápisech (bez problémů)

5. Diskusní příspěvky občanů

Se svými příspěvky vystoupili: p. **Exnerová** – MHD linka 260; p. **Lameš** – webové stránky, komunikace s občany, Újezdský zpravodaj, podmínky pro provoz MŠ; p. **Vojta** – MHD – jednání s ROPID; p. **Líznerová** – chodník k nádraží Klánovice; p. **Spurný** – MHD linka 109, koše na psí exkrementy, Dostavba ÚMČ Praha 21, MHD linka 260. Pan místostarosta Slezák otevřel rozpravu zastupitelů, kteří odpovídali na příspěvky občanů: pan starosta Roušar, pan místostarosta Slezák, paní radní Čechová, pan radní Vlach, pan zastupitel Hartman, pan zastupitel Duchek, pan zastupitel Janda a pan zastupitel Kyzlink.

uzavření darovacích smluv dle § 628 obč. zákoníku s podnikateli - **Vladimírem Lacinou, IČ: 165 22 303, Miroslavem Štěpánem, IČ: 137 65 051 a Jaroslavem Brtkem, IČ: 442 72 529;** ve věci montáže a demontáže el. žárovek na vánoční strom; odborného pokácení vánočního stromu a jeho demontáže; převozu pokáceného vánočního stromu z Velebného ulice (parc.č. 4185, k.ú. Ú/L) na místo určení - park u ZŠ Masarykova

15. Podpora řediteli Masarykovy ZŠ, Polesná 1690, Praha 9 - Újezd nad Lesy, panu Mgr. Miroslavu Kurkovi

Zajímavý příklad ze zápisu

žádost o splátkový kalendář při splácení dluhu za místní poplatek ze psů ve výši 6 750,- Kč, a to z důvodu tíživé finanční situace žadatelky (ohrožení výživy žadatelky i osob na žadatelku odkázaných, neboť je nyní vedena na úřadu práce). Žádost je nedílnou součástí originálu usnesení.

Teoreticky by bylo přípustné uvést "základní osobní údaje", ale nutné (povinné) to není a je správně, že se neuvádí

I ten, kdo nemusí uhradit, je „příjemce veřejných prostředků“

Informační a oznamovací povinnosti při pořízení a zveřejnění záznamu

Povinnosti při pořizování záznamů a jejich zveřejnění

Stanovit pro zpracování (§ 5/1):

- Účel, prostředky, způsob zpracování,
(účel: informování občanů o činnosti orgánů
obce)
- Uchovávat jen po dobu nezbytnou k účelu
zpracování (např. 3 volební období, anebo
dle skartační lhůty)

Povinnosti při pořizování záznamů a jejich zveřejnění

Poučovací povinnost (§ 11) :

odst. 1: Správce je povinen subjekt údajů informovat o rozsahu a účelu zpracování, kdo a jak je bude zpracovávat a komu mohou být OÚ zpřístupněny, dále o právu přístupu k OÚ, na jejich opravu.

Odst. 3: Informace a poučení podle odstavce 1 není povinen správce poskytovat v případech, kdy osobní údaje **nezískal od subjektu údajů**, pokud zpracování osobních údajů ...je třeba k **uplatnění práv a povinností** vyplývajících ze zvláštních zákonů (§ 5/7 InfZ, § 97 Obec.zř.)

Povinnosti při pořizování záznamů a jejich zveřejnění

Oznamovací povinnost správce údajů (§ 16 ZOOÚ)

Východisko: záznam a jeho zveřejnění probíhá v souladu s § 18/1/b ZOOÚ, tedy že „takových osobních údajů je třeba k uplatnění **práv** a **povinností** vyplývajících ze zvláštního zákona“

Uvedeným **právem** je právo zveřejnit informace dle § 5/7 InfZ v kombinaci s právem a povinností obce informovat o jednání orgánů obce

*(§ 97 Obec.zř.: Obec informuje občany o činnosti orgánů obce na zasedání zastupitelstva obce a dále jiným způsobem **v místě** obvyklým.)*

Povinnosti při pořizování záznamů a jejich zveřejnění

Oznamovací povinnost správce údajů:

- úřad je povinen na webové stránce veřejně oznámit, že zpracovává osobní údaje tím, že pořizuje záznam a jednání zastupitelstva a zveřejňuje jej (§ 16 při uplatnění § 18 ZOOÚ).
- Mnoho úřadů plní tuto oznamovací povinnost spolu se zveřejněním informace o jiných agendách, v nichž zpracovávají osobní údaje.
- **Doporučení:** v rubrice „povinně zveřejňované informace“ vést také toto zpracování, odkazovat na něj u zveřejnění záznamů

Povinnosti při pořizování záznamů a jejich zveřejnění

Konkrétně je třeba uvést (§ 16 ZOOÚ):

- a) identifikační údaje správce, u fyzické osoby, která není podnikatelem, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu, u jiných subjektů obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo, pokud bylo přiděleno, a jméno, popřípadě jména, a příjmení osob, které jsou jejich statutárními zástupci,
- b) účel nebo účely zpracování,
- c) kategorie subjektů údajů a osobních údajů, které se těchto subjektů týkají,
- d) zdroje osobních údajů,
- e) popis způsobu zpracování osobních údajů,
- f) místo nebo místa zpracování osobních údajů,
- g) příjemce nebo kategorie příjemců,
- h) předpokládaná předání osobních údajů do jiných států,
- i) popis opatření k zajištění ochrany osobních údajů podle § 13.

Povinnosti při pořizování záznamů a jejich zveřejnění

Povinnost vyhovět požadavku dotčených osob (§ 21 ZOOÚ):

Pokud se podle § 21 ZOOÚ někdo obrátí na úřad s tím, že na záznamu je o něm špatně uveden nějaký údaj, správce údajů (úřad) věc posoudí a případně provede opravu. Dále je povinen oznámit opravu příjemcům (tzn. těm, kteří záznam shlédli) – například zveřejněním takového sdělení u záznamu.

děkuji za pozornost

kuzilek@otevrete.cz

www.otevrete.cz

